

inde paa nu. Selv om det naturligvis er alvorlige Tider, synes jeg langt fra, man kan sige, at de er haabløse. Vore Erhvervsforhold og alle Forhold i det hele taget er vanskelige, men man tager dog ingen Skade af at tage en Tørn og indrette sig noget anderledes, end vi gjorde det i den Tid, da Guldstrømmen flød over alle Bredder. Jeg tror, man kan være vel tjent med at komme noget mere tilbage til de rolige Forhold, da Flid, Arbejdsomhed og Nøjsomhed var i noget højere Kurs, end Tilfældet var, den Gang det egentlig kun drejede sig om Spil. Naar vi enes om at tage fat sammen, tror jeg ikke, der er nogen som helst Grund til at se saa mørkt paa Fremtiden. Men navnlig vil jeg advare meget imod, at man øger den Mistillid, der er til alt og alle i Øjeblikket; det gælder i saa godt som alle Forhold. Der er ingen Grund til at gøre Folk mere mistænksomme og mindre tillidsfulde, end de er. Jeg haaber ogsaa, at efterhaanden vil den Opfattelse trænge igennem, at naar vi tager fat og hjælper hinanden, skal vi nok klare det, men Tillid skal der til, for at Erhvervslivet og Forholdene i det hele taget kan trives paa en god og sund Maade.

Jeg ved ikke, om jeg maa besvare det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. P. Andersen blev standset i? Jeg vil dertil kun ganske kort sige, at ved Udpegelsen af et Medlem til Landmandsbankens Bankraad er der ikke fra nogen Side lagt noget Pres paa mig, og der er ikke taget andre Hensyn ved Pladsens Besættelse end Hensynet til det, som jeg mente tjente Banken bedst.

Borgbjerg: Den højtærede Handelsminister mente, at der i denne Sal eller i Rigsdagen ikke var noget Medlem, der vilde gøre sig til Talsmand for en Statsgaranti for Sparere. Deri tror jeg ikke, den højtærede Handelsminister har Ret. Der er i denne Sag to Systemer: Den fuldkomne Frihed, det gennemførte Selvstyre og intet andet, eller en Samfundsorganisation af Sparevæsenet. Jeg kan give den højtærede Handelsminister Ret i, at en Mellemting derimellem har sine store Mangler, men det er netop denne Mellemting, vi er inde i efter adskillige Aars Lovgivning paa dette Omraade — det gælder baade Sparekassevæsen, og det gælder Bankvæsen. Vi er kommet ind paa en Udvikling, der ganske afgjort er gaaet bort fra den oprindelige fuldkomne Frihed og det fuldt gennemførte Selvstyre uden

nogen som helst Lovgivning eller Samfundsgaranti, men efter at vi er kommet ind paa denne Lovgivning, mener jeg, vi bør skride videre og gaa frem imod det, der maa være Maalet. Den rene Frihed, det fuldkomne Selvstyre, som man har kaldt det, har i Virkeligheden vist sig ikke at kunne holde; man maa derfor gaa over til en Samfundsorganisation, og jeg synes, at paa intet Omraade er dette saa nødvendigt og naturligt som her. Sparerne, de Folk, der, ofte ved Savn, lægger lidt til Side, bør have ubetinget Sikkerhed for deres Midler. Det stemmer ogsaa med Demokratiets Grundsætninger, at de, der sætter Midler ind et eller andet Sted, skal have Indflydelse paa disse Midlers Anvendelse og Sikkerheden for dem, og intet er da naturligere, end at det organiseres samfundsmæssigt, og ihvorvel jeg ikke er Tilhænger af Statsdrift paa alle Omraader, og ihvorvel det tidt nok er slaaet fast fra min Side og fra anden socialdemokratisk Side, at Statsdrift ikke er det samme som Socialisme, mener jeg rigtignok, at der her ligesom paa Forsikringsvæsenets Omraade er et Felt, hvor Staten er det naturlige Samfundsorgan til at organisere Forholdet. Sparerne kan, som min ærede Meningsfælle, det ærede Medlem Hr. P. Andersen, sagde, ikke paa nogen anden Maade faa virkelig Indflydelse paa Anvendelsen af deres Midler og Sikkerheden for dem — det er en Umulighed — end gennem Rigsdagen og Regeringen, men naar der er en demokratisk Rigsdag og en Regering, de har Tillid til, støttet paa denne Rigsdag, har de deri Midlet til at faa Indflydelse paa deres Penges Anvendelse og Sikkerheden for dem. Og vi har jo en Statsinstitution, som vil være det naturlige Middel til at organisere hele denne Sag paa en overmaade billig Maade, nemlig vort Postvæsen. Det er noget, der ikke er nyt og uprøvet, idet flere Lande har ordnet sig paa denne Maade; England, det store Forbillede paa saa mange Omraader, har indført Postsparekasser, og gennem det Giro-system, vi nu er ved at komme ind paa, banes der i Virkeligheden ogsaa Vej for en saadan Udvikling, og det er forbavsende at se, hvor godt dette System er slaaet an, og hvilket Omfang det har faaet i Løbet af ganske faa Aar. Dette mener jeg er Udviklingens naturlige og rigtige Vej, at vi gennem Postsparekasser og gennem Statsadministration giver alle i dette Land, der vil spare, Indflydelse paa Midlernes Anvendelse og den fuldkomne Sikkerhed for dem. Jeg tror ikke, det kan gøres paa nogen anden Maade, og jeg sy-